

Projectplan stichting Muzorgski 2026 - 2027

Inhoudsopgave

Aanleiding.....	2
Het netwerk Muzorgski	4
Wat biedt Muzorgski?.....	6
PR en marketing.....	11
Nieuwe projecten.....	11
Financiering	13
De Codes.....	13
Organisatie	14

Stichting Muzorgski
De Pol 1, 3951 AW Maarn
contact@muzorgski.nl
rek.nr. NL04TRIO0321147081
BTWnr. 868472372B01

Bij Muzorgski geloven we in de kracht van muziek.
In de wonderbaarlijke effecten van serieus muziek maken met mensen met een mentale of sociale kwetsbaarheid, die eenzaamheid en isolatie kennen.
Samen muziek maken verbindt. Met muziek kun je zonder woorden communiceren. Muziek is een krachtig middel voor zelfexpressie. Door samen muziek te maken worden mensen gehoord en gezien, als zichzelf.
Dat bevordert persoonlijk, functioneel en maatschappelijk herstel.

Muzorgski brengt daarom partijen bij elkaar die op een serieuze en niet-therapeutische manier muziek maken met mensen met een psychische of (psycho-)sociale kwetsbaarheid.
Muzorgski bundelt en versterkt de kennis en activiteiten van bestaande en nieuwe organisaties in een levendig, lerend en groeiend netwerk.
Muzorgski biedt trainingen, advies op maat en hulp. Zodat in het hele land zo veel mogelijk mensen kunnen profiteren van de kracht van muziek.

Samen zetten we iets in gang. iets dat klopt. iets dat verandert.
iets dat blijft klinken.

Aanleiding

Muzorgski is in 2020 gestart door cultureel ondernemer Lucine Schipper. Lucine stond als programmeur Connect in TivoliVredenburg in 2019 aan de wieg van de samenwerking tussen TivoliVredenburg en ggz-organisatie Lister. Het succesvolle project *Tune In*, waarin cliënten van Lister zelf muziek gingen bedenken en maken o.l.v. professionele workshopleiders, is door haar bedacht en samen met Lister verder vormgegeven. Dat project liet al in de pilot zien dat serieus, niet vrijblijvend samen muziek maken enorme effecten op de deelnemers had. Een hechte groep ontstond, die elkaar op en buiten het podium steunde. Bij de eindpresentatie stonden professionele workshopleiders, deelnemers vanuit Lister, ervaringsdeskundige muzikaal ondersteuners en begeleiders volkomen gelijkwaardig muziek te maken en heel veel plezier te hebben. En niemand kon zien wie nou eigenlijk de doelgroepdeelnemers waren. Wie druk was werd rustiger, wie altijd laat was kwam op tijd, wie eerst niet durfde stond opzweepend voor de groep: een verbluffende vorm van persoonlijke transformatie vond plaats in slechts 9 sessies.

Lucine verliet kort daarna TivoliVredenburg om zich als zelfstandig ondernemer te richten op muziek in de geestelijke gezondheidszorg. Dit hadden veel meer mensen nodig! Haar doel was om projecten zoals *Tune In* op meer plekken in Nederland te helpen realiseren, zodat veel meer mensen zouden kunnen profiteren van de enorme opbrengsten van het samen serieus muziek maken. Bovendien was haar doel om de krachten tussen die initiatieven te bundelen. Een derde doel was het scheppen van werkgelegenheid voor professionele musici met de ambitie om in dit specifieke werkveld als workshopleider/docent te werken.

Cultuurfonds société Gavignières was meteen bereid om dit plan te helpen realiseren – Muzorgski was een feit.

In de jaren 2020-2023 werd een stevig fundament gelegd; het netwerk, toen nog bescheiden, kreeg al snel vorm. Er bleken al een paar fantastische organisaties rond 'social music' te bestaan. Hun behoefte aan onderlinge kennisuitwisseling en verdere groei en inspiratie bleek heel groot te zijn. Oprichter Lucine Schipper onderhield met iedereen contact en inventariseerde de behoeften. De eerste muzikantentrainingen en kennisdelingsmiddagen werden georganiseerd en zowel muzikanten als organisatoren kwamen naar de bijeenkomsten om elkaar te ontmoeten en met en van elkaar te leren.

Voor de fase 2023 – 2025 verleende ook het Fonds voor Cultuurparticipatie een flink subsidie en maakte de ontwikkeling van het netwerk een grote sprong voorwaarts. Meer organisaties sloten zich aan en op allerlei plekken werden dankzij het netwerk nieuwe initiatieven gestart en bestaande initiatieven verder uitgebreid en geprofessionaliseerd. Optredens en presentaties vinden inmiddels plaats op podia als TivoliVredenburg, Paradiso, Melkweg, Musicon en het North Sea Round Town festival.

Deze Muzorgski-initiatieven, die zich buiten de zorg afspelen en waarin artistieke en hoogwaardig muziek maken centraal staan, richten zich voor een belangrijk deel op *creative music making*. Daarbij is de inbreng van alle deelnemers gelijkwaardig en neemt iedereen, ongeacht muzikale ervaring, gelijkwaardig deel aan het creatieve proces van samen muziek bedenken en uitvoeren. Het daarmee gepaard gaande eigenaarschap levert de deelnemers veel gevoel van eigenwaarde op. Naast de praktijken van *creative music making* wordt er ook volop in bands gespeeld, waarbij zowel covers als eigen materiaal uitgevoerd worden. Er is sinds een aantal jaren veel vernieuwing gaande in de geestelijke gezondheidszorg. Deze interessante ontwikkelingen komen er grofweg op neer dat er vanuit de psychiatrie een nieuwe wind waait die cliënten veel meer wil begeleiden bij wat een cliënt wel kan in plaats van wat niet lukt, de nadruk legt op herstel en destigmatisering, en daarbij focust op maatschappelijke participatie. Deze herstelgerichte zorg is een benadering die zich richt op het bevorderen van persoonlijke en maatschappelijke groei bij mensen met psychische kwetsbaarheden in plaats van een klachtgerichte benadering.

De muzikale werkwijze van gedeeld eigenaarschap en gelijkwaardige inbreng sluit bijzonder goed aan bij deze ontwikkelingen in de ggz waarbij gelijkwaardig participeren en toegenomen eigenwaarde een grote rol spelen.

Muzikale artistiek en hoogwaardig muziek maken staan overal centraal. De persoonlijke ontwikkeling van deelnemers en het tot stand komen van nieuwe sociale structuren zijn een belangrijk neveneffect.

Muzorgski is in najaar 2025 een stichting geworden.

Met als stevige basis om te bedienen: een sterk netwerk van bevlogen workshopleiders, muzikanten, artistiek leiders,

zakelijk leiders, organisatoren, initiatiefnemers en een grote hoeveelheid minstens zo bevlogen zorgorganisaties. Die zorgen er met elkaar voor dat er een steeds grotere hoeveelheid kwetsbare mensen, voor wie maatschappelijke participatie niet vanzelfsprekend is, gedragen worden in prachtige muzikale projecten. Projecten die ervoor zorgen dat deze mensen er weer toe doen. Dat zij herstellen, gezien en gehoord worden als zichzelf, ergens bij horen en ergens trots op kunnen zijn.

En dat de kracht van muziek daar ingezet wordt waar die echt het verschil maakt.

Het netwerk Muzorgski

In het actieve Muzorgski-netwerk zitten culturele en zorgorganisaties die muzikale activiteiten bieden aan mensen met een psychische of (psycho)sociale kwetsbaarheid in een nauwe samenwerking tussen de culturele en zorg- en welzijnspartners. Elk project is maatwerk en sluit aan bij de behoeften van de deelnemers en de partners.

De muzikale activiteiten hebben een aantal belangrijke gemeenschappelijke kenmerken:

- de activiteiten hebben tot doel om samen met de deelnemers op een serieuze en volwaardige manier muziek te maken;
- muzikale artistiekheid en hoogwaardig muziek maken staan centraal, er zijn nergens specifieke therapeutische doelen en activiteiten in het muziekmaken te bekennen;
- de activiteiten of eindpresentaties vinden buiten de zorg plaats, in een culturele omgeving;
- de activiteiten worden geleid door professionele muzikanten;
- er is een duidelijke en grote behoefte bij de doelgroep(en) aan deze activiteiten;
- de activiteiten blijken als effect te hebben dat de, vaak kwetsbare, deelnemers er in hun dagelijks functioneren baat bij hebben.

Somige projecten zijn vanuit een zorgorganisatie gestart, andere vanuit een culturele organisatie (die daar vaak speciaal voor opgericht is). Op sommige plekken zijn wel 6 verschillende zorgorganisaties bij een project betrokken, die allemaal deelnemers leveren. In een aantal projecten doen activiteitenbegeleiders vanuit de zorg zelf ook mee; dat schept een bijzondere en extra band met de deelnemers die zij vanuit hun organisatie begeleiden. In andere projecten is de zorg vooral verantwoordelijk voor de selectie en toegeleiding van deelnemers en biedt meer ondersteuning op afstand en achter de schermen.

Soms is de culturele organisatie ook een zorgaanbieder in de context van de WMO en zijn de muziekdocenten zelf gekwalificeerde zorgmedewerkers, soms is een culturele aanbieder een zgn. onderaannemer van een zorgaanbieder.

Er zijn projecten die zich specifiek op deelnemers vanuit de ggz richten. Andere projecten werken juist met name met mensen met een geschiedenis van dak- en thuisloosheid. Dat maakt ook dat de zorg- en welzijnspartners in die projecten flink van elkaar verschillen. Dit is allemaal maatwerk dat per plaats en situatie verschilt.

Het netwerk blijft gestaag groeien en is een bruisend geheel waarin het serieus en gelijkwaardig muziekmaken altijd centraal staat, de vraag van de deelnemers altijd leidend is, en waarin structureel samengewerkt wordt tussen cultuur en zorg. Waarin het lerende netwerk elkaar vindt, en door anderen gevonden wordt.

Dat geeft een ongekend vliegwieleffect.

Bij het netwerk hoort ook een grote groep muzikanten / workshopleiders die in de projecten van deze organisaties actief zijn, of als zelfstandige binnen ons netwerk functioneren.

De workshopleiders zijn vaak bij meerdere projecten betrokken. Ook vallen zij regelmatig bij elkaar in als vervanger. In deze groep muzikanten zitten ook zgn. ervaringsdeskundigen die soms al langer actief zijn in de projecten. Er zijn ook ervaringsdeskundigen die begonnen zijn als deelnemer in een project. Door alle geweldige effecten van het samen serieus muziekmaken zijn zij aanzienlijk gevorderd in hun herstel en dagelijks functioneren. Zozeer, dat zij in een paar jaar tijd doorgesloofd zijn van een rol als deelnemer naar een rol als vrijwilliger/buddy, assistent-workshopleider of zelfs workshopleider.

Op dit moment de zitten volgende culturele, zorg- en welzijnsorganisaties in het netwerk:

Utrecht:

- [Tune In: Lister, Leger des Heils, de Tussenvoorziening, TivoliVredenburg](#)
- [Drum Works](#)

Amsterdam:

- [Eiwerk](#) als hoofdaannemer WMO Dagbesteding met vele zorg- en welzijnspartners
- [The Mystifiers, De Regenboog Groep, HVO-Querido](#)

Rotterdam:

- [Art Ground Up, The Transformers, CVD, Ontmoeting, Pauluskerk, Antes, Pluspunt, Batavierhuis, Groev, North Sea Round Town](#)

Den Haag:

- [De Wijkmuzikanten, Musicon, Schroeder Kringloop, stichting Anton Constandse, Amare, Koninklijk Conservatorium](#)

Haarlem:

- [Hart Haarlem, Roads, Slachthuis](#)

Zwolle:

- [Raakvlak Academie](#)

Arnhem:

- [Play: Next Arnhem](#)

Asperen:

- [The Groove Buzz](#)

Muzorgski is in de kern een Nederlands netwerk, maar inmiddels heeft het uitwisselen van kennis en ervaringen zich ook uitgebreid naar IJsland, Engeland en Brazilië.

"Muzorgski embodies the essence of culture, society and community. Bridging the worlds of people and art in a priceless way. I have been lucky enough to engage with the organisation through my work as Artistic Director of The Mystifiers Foundation and as a freelance artist, facilitating my practice to reach the next level. They are a core part of the future of music both within The Netherlands and Internationally and are laying the foundations of change, creating new opportunities for numerous people to be inspired and employed within the music sector."

Guy Wood - Drummer / Producer / Composer & Artistic Director of The Mystifiers Foundation (Amsterdam).

Wat biedt Muzorgski?

Muzorgski wordt centraal gecoördineerd en maakt zich sterk voor instellings-overstijgende belangen zoals:

- onderlinge samenwerking
- training van de musici die de projecten begeleiden
- intervisiesessies met workshopleiders en ervaringsdeskundige peerworkers
- kennisuitwisseling via symposia en presentaties
- zakelijke advisering van aangesloten organisaties
- inhoudelijke advisering van aangesloten organisaties
- het opzetten en begeleiden van nieuwe initiatieven
- het faciliteren en adviseren van nieuw op te zetten initiatieven vanuit de bestaande ervaringen
- inhoudelijke verdieping van bestaande programma's
- het laten doen van (wetenschappelijk) onderzoek
- het organiseren van optredens
- het bieden van een platform voor zowel musici ("matching") als organisaties ("hoe doen jullie dat?")
- het zoeken naar financieringsbronnen die van buiten de culturele sector komen.

Hoe werkt dat in de praktijk?

Een zorgorganisatie die een muziekproject voor cliënten wil starten kan bij Muzorgski terecht voor advies, workshopleiders, een koppeling met een culturele organisatie in de regio, een basis voor een projectplan en een begroting, etc.

Een muzikant die de eigen werkpraktijk wil verruimen met betekenisvoller werk kan bij Muzorgski terecht voor trainingen, aansluiting bij een netwerk van medemuzikanten, een opdracht bij een van de projecten in het netwerk, etc.

Een project dat de eigen muzikanten zich verder wil laten ontwikkelen vindt bij Muzorgski een passend trainingsprogramma. En een project dat extra workshopleiders nodig heeft kan bij Muzorgski terecht voor suggesties voor getrainde, ervaren mensen in de eigen regio.

Een organisatie die de stap wil maken van losse projecten naar een doorlopend jaarprogramma kan bij Muzorgski terecht voor inhoudelijk en zakelijk advies over een beproefde aanpak, voor hulp bij het schrijven van projectplannen, hulp bij het vinden van fondsen voor financiële ondersteuning, etc.

Een fonds dat advies wil over het werkveld waarin kwetsbare mensen direct profiteren van betekenisvolle projecten kan bij Muzorgski terecht als sparringspartner.

Een workshopleider die in een training zo geïnspireerd is geraakt dat die een eigen project in de eigen omgeving wil starten kan bij Muzorgski terecht voor advies en hulp bij het daadwerkelijk starten daarvan.

Een project dat deelnemers wil laten doorgroeien in een rol als ervaringsdeskundige (assistent-)workshopleider kan bij Muzorgski terecht voor een stappenplan en trainingen.

Er zijn vier overkoepelende categoriën activiteiten:

- trainingen en intervisie voor workshopleiders/docenten/muzikanten
- advies en hulp op inhoudelijk, zakelijk en organisatorisch vlak
- kennisdeling binnen het netwerk
- kennisdeling en ambassadeurschap voor het belang van 'social music' buiten het netwerk.

Het directe bereik daarvan is ca. 650 mensen.

Trainingen en intervisie

trainingen

Muzorgski biedt trainingen voor muzikanten en workshopleiders. Allereerst die van de aangesloten organisaties, maar ook voor iedereen daarbuiten die belangstelling heeft om te werken in muzikale projecten in de context van ggz of psychosociale problematiek.

Deze trainingen zijn in de afgelopen jaren in het hart van onze activiteiten komen te staan, iets dat het netwerk als een enorme meerwaarde ervaren heeft. Zowel voor het versterken van de vaardigheden van de workshopleiders als voor de uitwisseling van kennis en ervaring. Er hebben tot nu toe 65 individuele workshopleiders/musici aan een of meer trainingen deelgenomen.

De rode draad in alle trainingen is “hoe kun je je vaardigheden als workshopleider verder verbeteren?”, in de breedste zin. De deelnemers kunnen daar altijd vanuit hun eigen ervaring en perspectief een persoonlijke opbrengst uithalen. De trainingen worden geleid door zeer ervaren muzikanten/trainers, maar ook *peer learning* speelt een grote rol.

Het draait in de trainingen om een combinatie van werken met groepen, creativiteitsontwikkeling, makerschap, leiderschap, wisselwerking tussen mensen, de rol die je hebt en die je denkt te hebben, en persoonlijke voorkeuren en inzichten, alles vanuit een muzikaal perspectief. Daarbij wordt altijd de koppeling gemaakt met de doelgroepen waar de deelnemers mee werken en de specifieke aandachtspunten die dat vraagt.

De betrokken organisaties hebben niet allemaal letterlijk dezelfde activiteiten, maar de trainingen die Muzorgski biedt zijn zo universeel dat er voor iedereen veel te halen valt. Er staat altijd een vraagstuk uit de praktijk centraal, vaak aangedragen vanuit de projecten.

De trainingen duren twee dagdelen en worden vier keer per jaar gegeven. Een keer per jaar wordt een tweedaagse verdiepende training georganiseerd waarbij we ook het concept Masterclass introduceren om voor gevorderde workshopleiders extra differentiatie aan te brengen.

De trainingen zijn een inspirerende mix van improvisatie, componeren, experiment, reflectie, theoretische verdieping, samen creëren, analyseren en lachen.

De trainingen voorzien duidelijk in een behoefte. Geen van de aangesloten organisaties is in staat om geheel zelfstandig een diepgaande muzikale training voor de eigen mensen te verzorgen die gaat over het toepassen van creatieve / muzikale werkvormen met deze specifieke (doel)groepen. Dat hangt samen met beschikbare kennis en ervaring, met

beschikbare tijd en budget, maar ook met een minimale groepsgrootte van workshopleiders waarmee het zinvol is om een praktijksituatie als leermateriaal na te bootsen. Door centraal

via Muzorgski trainingen aan te bieden aan alle betrokken organisaties gezamenlijk zijn al deze hindernissen in één klap genomen.

Het onderlinge contact dat tijdens een training tussen de muzikanten ontstaat wordt als zeer waardevol gezien en levert in de praktijk interessante samenwerkingen op tussen mensen die elkaar via een training al kennen.

Er zijn vanuit deze trainingen zelfs al diverse nieuwe initiatieven ontstaan die al twee of drie jaar succesvol draaien.

Ook een toenemend aantal ervaringsdeskundige vrijwilligers en assistent-workshopleiders heeft in hun professionele ontwikkeling veel baat bij Muzorgski-trainingen.

Muzorgski veroorzaakt een verbindend netwerk van musici en partners die allemaal vanuit dezelfde maatschappelijke drive werken. Als trainer ben ik betrokken bij de inhoud, maar evengoed brengt het mij als bandleider van één van de initiatieven veel. Het netwerk zorgt daadwerkelijk voor verbinding, voor overzicht en professionele ontwikkeling. Het staat gezamenlijk op voor een krachtige visie, terwijl het de genuanceerde verschillen tussen alle betrokkenen aanmoedigt. Doordat het daadwerkelijk projecten tot in de praktijk verbindt, veroorzaakt het overall meer stabiliteit, en werkt het de versnippering tegen. Ik ben verrast door hoe de betrokkenheid (en dus zichtbaar de noodzaak) is gegroeid. Hoe we elkaar inspireren. Elk project heeft een eigen karakter – sommigen zijn zeer ervaren, anderen net gestart – en juist die mix maakt het waardevol. Ik ervaar het als bijzonder krachtig om met elkaar niet alleen visie en werkvormen, maar ook praktische obstakels, structuren en psychologische aspecten te kunnen delen. De ruimte om samen te experimenteren en in creatieve speelsheid nieuwe ideeën te ontdekken, levert niet alleen artistieke inspiratie op, maar ook steun en concrete tools, en het laat zelfs nieuwe initiatieven ontstaan. Een wezenlijke toevoeging in dit veld.

Maite van der Marel – muzikant, trainer, workshopleider

online interview

Tussen de live trainingen door biedt Muzorgski elke twee maanden online interviewsessies voor workshopleiders / docenten en ervaringsdeskundige *peerworkers*. In deze interviewsessies brengt steeds iemand een casus uit de muzikale praktijk in. Die wordt besproken binnen de kaders van interview: collegiale uitwisseling tussen professionals waarbij de casus-inbrenger vooral vragen van de collega's krijgt die het eigen oplossend vermogen stimuleren.

We besteden met de deelnemers steeds veel aandacht aan de techniek van het stellen van open vragen, omdat die tot de beste zelfinzichten leiden. Deelnemers krijgen de gelegenheid om zelf een deel van een interviewsessie te leiden en krijgen daar feedback op. Zo trainen we het netwerk in de vaardigheid om zelf aan interview te doen.

maatwerk-interview

Voor sommige (ervaringsdeskundige) docenten en workshopleiders vormt een online-sessie een drempel. Ook een reguliere Muzorgskitraining is niet voor iedereen haalbaar. Daarom biedt Muzorgski op verzoek een maatwerk-interview-programma op locatie waar praktijksituaties van de betrokken organisatie worden besproken.

Advisering

Er blijkt vanuit de doelgroepen grote behoefte te zijn aan meer muzikale activiteiten in dezelfde geest. Niet ieder project kan makkelijk een uitbreiding van de activiteiten realiseren. Sommige projecten werken zelfs al met wachtlijsten.

Ook zijn er workshopleiders die vanuit pure gedrevenheid zelf een project willen starten in hun eigen omgeving, maar advies kunnen gebruiken over hoe dat dan het beste lukt.

Er blijkt dan ook een duidelijke behoefte te zijn aan inhoudelijk, zakelijk en organisatorisch advies bij de verduurzaming en uitbreiding van bestaande initiatieven. Daarbij is het behulpzaam om de kennis en ervaring van andere plekken in de praktijk te kunnen brengen.

Door vanuit een centraal punt kennis vanuit het netwerk te delen en inhoudelijk, zakelijk en organisatorisch advies te leveren is de afgelopen jaren al veel bereikt; een substantieel deel van het netwerk heeft een flinke professionaliseringslag weten te maken en is erin geslaagd om van losse projectorganisatie te groeien naar een organisatie met een doorlopend programma en een stevige organisatorische basis daarvoor. Dat is rechtstreeks te danken aan het netwerk Muzorgski en het centrale punt daarin als bron van kennis, ervaring en advies. Daardoor zijn veel meer doelgroepdeelnemers dan voorheen bereikt en hebben de deelnemers structureel muziek kunnen maken in plaats van op projectbasis. Een heel belangrijke ontwikkeling in het maatschappelijk en persoonlijk herstel van deze deelnemers. En daarmee een heel belangrijke ontwikkeling in het bestaan van de organisaties die de activiteiten aanbieden.

Alle ervaring en kennisdeling worden aan een stuk door ingezet om een heel netwerk van ervaringsgericht advies en hulp te voorzien, en dat proces kan naarmate het netwerk zich verder ontwikkelt eindeloos herhaald blijven worden; er wordt immers voortdurend meer geleerd, bedacht, ontwikkeld en ervaren, waar iedereen van kan profiteren.

Deze verduurzaming is verankerd in het netwerk en heeft daarmee blijvende impact.

Muzorgski heeft voor mij en The Mystifiers in de afgelopen twee jaar echt het verschil gemaakt. Lucines expertise, haar empathische en recht-door-zee aanpak, voelt als een betrokken sparringpartner die uitdaagt én ondersteunt. Haar adviezen voor projectplannen en fondswerving brachten focus en resultaat. Ze heeft mijn rol als zakelijk en projectleider versterkt en de stichting naar een hoger niveau helpen tillen. Daar ben ik heel dankbaar voor. Het netwerk heeft ons bovendien enorm geholpen. Door contact met gelijkgestemde initiatieven, vonden we een krachtig klankbord en een grote groep collega's en ervaringsdeskundigen. We versterken en vullen elkaar aan, waardoor we ons bewuster zijn van onze plek in het landschap en breder kunnen denken en dóen; samen geven we vorm aan een grotere beweging waarin muziek heelt en verbindt.

Anne van Egmond, zakelijk leider The Mystifiers

Kennisdeling

symposiummiddag met showcases

Tijdens de trainingen wordt al veel onderlinge kennis uitgewisseld. Ook de adviesfunctie van Muzorgski voorziet in veel onderlinge kennisdeling. Naast deze voortdurende en dagelijkse kennisdeling binnen het netwerk organiseert Muzorgski jaarlijks een symposium-/presentatiemiddag waar ook belangstellenden van buiten het netwerk komen. Daar presenteert het netwerk een showcase met optredens van aangesloten muziekprojecten, met een klein symposium waarin de nieuwste ontwikkelingen rond de kracht van serieus muziek maken in de ggz gepresenteerd worden. Belangstellenden kunnen kennismaken met de aangesloten organisaties en de werkwijze bij alle in Muzorgski gebundelde toepassingen van niet-therapeutisch muziek maken in de ggz/zorg&welzijn. Deze middag vindt plaats als afsluiter van de jaarlijkse tweedaagse training en richt zich nadrukkelijk ook op de zakelijk en organisatorisch betrokkenen van de projecten en niet alleen op de muzikanten. Voor de aangesloten organisaties vormt dit een extra uitwisselingsmoment; voor nieuwe belangstellenden een kennismaking. Muzorgski staat nadrukkelijk open voor iedereen die iets niet-therapeutisch op het gebied van muziek en mensen met een psychische of sociale kwetsbaarheid doet om zich aan te sluiten.

Met zo'n symposium wordt ook de brug naar de reguliere podia en festivals steeds verder geslagen. Gezamenlijk willen wij de samenleving laten zien dat mensen met een mentale kwetsbaarheid erbij horen, gehoord willen worden en heel veel muzikaal talent te bieden hebben dat een plek in de reguliere culturele infrastructuur verdient.

appgroep

Er is een actieve appgroep van muzikanten, projectleiders etc. waar regelmatig nieuws gedeeld wordt, maar waar bijvoorbeeld ook verzoeken gepost worden om een nieuwe of tijdelijk vervangende workshopleider te vinden.

Binnen Eiwerk zetten we ons al meer dan 15 jaar dagelijks in voor het versterken van de rol van muziek in het ondersteunen van mentale gezondheid. In die missie zoeken we actief de samenwerking met organisaties die ervaring combineren met visie, en die net als wij geloven in de kracht van muziek als sociaal, gezond en verbindend middel. Muzorgski is in dat opzicht een buitengewoon waardevolle partner gebleken.

Het Muzorgski-initiatief van Lucine Schipper heeft zich ontwikkeld tot een netwerk-organisatie met een duidelijke en betekenisvolle focus op de inzet van muziek binnen het sociaal domein en zorg. De werkwijze van Muzorgski is professioneel, betrokken en zorgvuldig afgestemd op zowel de praktijk als de behoeften van de mensen die daarin werkzaam zijn.

De samenwerking tussen Eiwerk en Muzorgski heeft op meerdere vlakken afgelopen jaren geleid tot verdieping en verrijking. Muzorgski verzorgde onder meer interviews voor onze muziekdocenten, organiseerde landelijke inhoudelijke meet-ups en trainingdagen (Akoesticum) voor muziekprofessionals, en leverde een inhoudelijke bijdrage aan het Social Music Congres van Eiwerk.

Bovenal treedt Muzorgski op als netwerkorganisatie en klankbord, voor nieuwe en bestaande initiatieven in ons werkveld. Er zijn belangrijke verbindingen ontstaan tijdens de diverse bijeenkomsten zowel offline als online. Wat ons bijzonder aanspreekt is de manier waarop Muzorgski aandacht heeft voor zowel de menselijke als de professionele kant van het werk. In alle gezamenlijke trajecten werd voelbaar hoe betrokken Muzorgski te werk gaat, hoe goed zij luisteren naar wat er speelt in de praktijk, en hoe ze steeds ruimte creëren voor kennisdeling en samenwerking.

Daan Bonnier, directeur Eiwerk

PR en marketing

Er is een [website](#) met achtergrondinformatie. Daar wordt ook informatie gedeeld over de aangesloten activiteiten en werkwijzen. De site fungeert als platform voor zowel zorginstellingen als culturele organisaties als individuele musici. De site heeft een agendafunctie die een overzicht kan bieden van alle activiteiten van het netwerk; zowel trainingsdagen, intervisie en kennisdelingsdagen als presentaties van de aangesloten projecten.

Omdat het niet altijd makkelijk voor te stellen is wat er in de projecten gebeurt en wat dat oplevert, worden er promotiefilmpjes geplaatst waarmee snel duidelijk is waar het om draait en wat het oplevert. Die worden ook op sociale media gedeeld.

De PR voor Muzorgski wordt gevoerd met verhelderend beeldmateriaal uit de bestaande projecten. Niet alleen voor PR-doeleinden, maar ook om de deelnemers een podium te bieden om hun talent te tonen en om bij te dragen aan destigmatisering.

Het jaarlijkse symposium wordt gebruikt om landelijk aandacht voor Muzorgski te genereren. Er is niet alleen een bescheiden aantal uren voor een PR/marketingpersoon; ook de aangesloten organisaties fungeren als ambassadeurs.

Door Muzorgski is voor Raakvlak letterlijk een wereld opengegaan. Niet alleen hebben we nu collega's waar we nog regelmatig contact mee hebben, ook leerden we hoe we onze bands en deelnemers nog beter kunnen begeleiden en hoe we ons als organisatie kunnen ontwikkelen. Het heeft ons sterker gemaakt en geholpen in onze missie te blijven geloven.

Annemiek van Bussel, Raakvlak Academie

Nieuwe projecten

De aangesloten organisaties krijgen vanuit het veld vaak de vraag of ze kunnen helpen iets vergelijkbaars op een andere plek op te zetten, maar daar missen ze zelf de tijd voor. Tegelijkertijd blijkt er vanuit de zorg grote behoefte te zijn aan meer projecten in dezelfde geest, omdat mensen activeren door middel van muziek succesvol blijkt te zijn, en omdat er vanuit de cliënten een duidelijke vraag naar muzikale activiteiten is. Niet iedere zorgorganisatie weet die vraag goed in te vullen.

Om aan deze vragen te voldoen wil Muzorgski ten minste jaarlijks een nieuw project in het land helpen opstarten, in intensief overleg, en volledig vraaggestuurd.

De basiskenmerken van nieuwe projecten zijn altijd:

- er wordt *serieus muziek gemaakt* met deelnemers met een psychische of psychosociale kwetsbaarheid
- er is sprake van een *samenwerking* tussen een zorgorganisatie en een culturele organisatie
- er wordt op plekken *buiten de zorg* gewerkt, met goed instrumentarium
- deelname is *niet vrijblijvend*
- *gelijkwaardigheid* van alle betrokkenen staat centraal
- deelnemers hebben veel *eigen inbreng* en daardoor eigenaarschap
- projecten worden geleid door ervaren *professionele musici*
- doel is om er een *structurele activiteit* van te maken

- conservatoriumstudenten spelen mee, waardoor er een *wisselwerking in leren* ontstaat tussen doelgroepdeelnemers, studenten en professionals
- deelnemers kunnen op termijn doorgroeien naar vrijwilligers in de projecten, en van daaruit desgewenst naar (assistent-)workshopleiders – dit wordt *altijd vraaggestuurd gefaciliteerd*.

Voor het opstarten van pilotprojecten met nieuwe partners stelt Muzorgski gedurende de pilot (doorgaans negen sessies) twee betaalde workshopleiders ter beschikking.

Nieuwe initiatieven kunnen zo een razendsnelle start maken, waarmee in korte tijd zo veel mogelijk deelnemers bereikt worden die de kans krijgen zich door muziek verder te ontplooien. Zo wordt een pilot altijd een succesvol project, als basis voor een vervolg.

Door deze aanpak kan een nieuw project laagdrempelig starten, en vervolgens, gewapend met de effecten van de pilot op de deelnemers, in eigen gelederen en omgeving op zoek naar financiering en meer samenwerkingspartners voor een structureel vervolg.

Dat vervolg helpt Muzorgski inrichten, maar de nieuwe partners worden dan zelf verantwoordelijk voor de financiering daarvan. Het financieringsmodel voor een project van 9 weken laat zien dat de out-of-pocketkosten daarvan voor een deel door zorgorganisaties gedragen kunnen worden. Zeker als duidelijk wordt wat het de deelnemers brengt op het gebied van herstel en participatie.

Daar waar een project om externe financiering vraagt helpt Muzorgski bij het doen van aanvragen bij lokale overheden en plaatselijke of regionale fondsen.

Dit laatste is een aanpak die de afgelopen jaren al op diverse plekken succesvol in de praktijk gebracht is en binnen 6 maanden te realiseren blijkt.

Muzorgski faciliteert deze overgangsfase bovendien met een praktische “handleiding” en blijft op de achtergrond aanwezig voor advies en bemiddeling.

Het Rotterdamse collectief The Transformers is rechtstreeks voortgekomen uit een Muzorgski-training. De werkwijze, het netwerk en het zakelijke advies vanuit Muzorgski — en met name van Lucine Schipper — zijn vanaf het begin essentieel geweest. Ook in de periode daarna bleef Muzorgski een belangrijke partner: met advies van Lucine rondom partnerschappen en financiering, interviews, trainingen en toegang tot een landelijk netwerk van betrokken en bekwame musici. Dankzij dit netwerk kunnen wij onze activiteiten nu uitbreiden met ervaren workshopleiders, en blijven onze musici, stagiairs én gevorderde deelnemers zich ontwikkelen in dit relatief nieuwe werkveld op het snijvlak van kunst en zorg. Een domein dat vraagt om andere vaardigheden en houding dan het reguliere muziekveld. Muzorgski vervult hierin een unieke en noodzakelijke landelijke rol.

Marije van Rijn, artistiek en zakelijk leider The Transformers

Financiering

Stichting Muzorgski werft subsidies op het gebied van cultuur en zorg/welzijn om de door de stichting geboden netwerkondersteuning te realiseren, de trainingen en intervisie aan te bieden en nieuwe projecten te helpen opstarten door workshopleiders aan te bieden. De aangesloten organisaties kunnen bij de stichting aankloppen voor individueel advies en hulp, maar niet voor geld.

De organisaties in het netwerk zijn zelf geheel van subsidies afhankelijk; vaak zijn dat culturele subsidies. Er worden in hun projecten ook zorggelden ingezet, maar die zijn direct gerelateerd aan individuele deelnemers. De aangesloten organisaties zijn uitermate licht opgetuigd, vrijwel altijd zonder fysiek kantoor of eigen oefenruimte, en met een minimum aan bescheiden betaalde betrokken professionals. Er zijn op diverse plaatsen vrijwilligers betrokken bij de uitvoering.

Ook voor Muzorgski zelf geldt dat er een piepkleine organisatie is zonder fysiek kantoor - er is een directeur/projectleider voor gemiddeld 12 uur/week en een communicatiemedewerker voor gemiddeld 2 uur/week.

Waar mogelijk draaien (ervaringsdeskundige) vrijwilligers uit het netwerk mee om werkervaring in de sector op te doen.

Ook al is de organisatie klein, de meerwaarde van de stichting voor ondersteuning is enorm:

- de stichting biedt alles op het gebied van centrale trainingen en kennisdeling dat individuele organisaties niet kunnen optuigen; de kracht van de grotere schaal en het faciliteren van de uitwisseling is dan ook hét pluspunt van het netwerk.
- de stichting is onmisbaar bij het opzetten van nieuwe projecten en het zorgen dat alle beschikbare kennis daar ook meteen in de aanpak ingezet kan worden.

De druk op de zorg wordt de komende jaren alleen maar groter. Hoe meer goedlopende Muzorgski-projecten er in heel Nederland zijn, hoe meer mensen in een kwetsbare maatschappelijke situatie kunnen profiteren van de kracht van muziek. Met als gevolg dat zij zelf beter functioneren.

De Codes

Governance Code Cultuur | Fair Practice Code | Code Diversiteit & Inclusie

Muzorgski onderschrijft alledrie de Codes van harte.

Governance Code Cultuur

Stichting Muzorgski volgt het bestuur-directiemodel en onderschrijft en hanteert de Governance Code Cultuur.

Het bestuur is formeel opdrachtgever en heeft met name een voorwaardenscheppende rol. Het adviseert en controleert de directie. De directie wordt benoemd door het bestuur, maar maakt geen deel uit van het bestuur. De taken en verantwoordelijkheden van de directie liggen vast in de statuten en in het directiereglement. De bestuurders van de stichting zijn zich bewust van hun rollen en bevoegdheden, tevens vastgelegd in het managementstatuut. Voor het stichtingsbestuur is een rooster van aftreden opgesteld.

De directeur is verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering ervan, waarbij het bestuur de eindverantwoordelijkheid draagt.

De directeur legt periodiek verantwoording af aan het bestuur over de gang van zaken binnen de organisatie, zoals over het inhoudelijke beleid, eventueel personeel, financiën, administratie, doelgroepenbeleid, publiciteit en samenwerkingsverbanden.

Het bestuur draagt, samen met de directeur, zorg voor de verantwoording van het jaarlijks gevoerde beleid in het jaarverslag en de jaarrekening. Eenmaal per jaar besluit het bestuur over het door de directie voorgestelde jaarplan, de jaarbegroting, het jaarverslag en de jaarrekening die telkens over de afgelopen drie jaren op de website van de stichting worden gepubliceerd.

Muzorgski opereert transparant naar alle betrokkenen in en buiten het netwerk.

De directie wordt ruimschoots onder het bezoldigingsmaximum van de WNT betaald. Het bestuur ontvangt alleen een vergoeding van voor de stichting gemaakte onkosten.

Fair Practice Code

Stichting Muzorgski onderschrijft de uitgangspunten van de Fair Practice Code en past deze toe. Muzorgski is mede opgericht om werkgelegenheid voor musici te bevorderen.

Muzorgski is solidair met alle werkenden en belanghebbenden in de kunstensector in hun erkenning van de uitdagingen van Fair Practice.

Muzorgski betaalt iedere professional fatsoenlijk volgens de richtlijnen van Platform ACCT en vergoedt ieders gemaakte onkosten, zoals reiskosten naar de trainingen voor alle deelnemers.

Muzorgski adviseert ook de bij het netwerk aangesloten organisaties over bezoldiging van ZZP-ers en hanteert ook daarbij de richtlijnen van Platform ACCT.

Code Diversiteit & Inclusie

Muzorgski is specifiek opgezet om inclusie te bevorderen van mensen die soms maar zeer ten dele meedraaien in het maatschappelijk verkeer, waardoor er kansen op ontplooiing, empowerment en herstel worden geboden. Alle doelgroepen van alle aangesloten organisaties zijn groepen mensen die maatschappelijk buiten de boot vallen. Organisaties kunnen zich alleen bij het netwerk aansluiten als ze zich specifiek op deze doelgroepen richten en als hun activiteiten als doel hebben om de maatschappelijke participatie van deze doelgroepen op een inclusieve manier te helpen vergroten.

De Code D&I zit dan ook in het DNA van stichting Muzorgski ingebakken.

Organisatie

Het bestuur van stichting Muzorgski bestaat uit:

Feyo Sickinghe, voorzitter

Feyo Sickinghe is als jurist verbonden aan Bird & Bird in het werkveld telecom en Europese wetten op het gebied van de digitale economie - cybersecurity, artificiële intelligentie en data. Feyo was eerder directeur van het Prinses Christina Concours en heeft zeer veel ervaring als bestuurslid en lobbyist in de culturele sector, o.a. als voorzitter van de stichting Kindermuziekweek.

Mireille Vree, secretaris

Mireille Vree is psychiater. Zij heeft brede ervaring binnen zowel de ambulante als de klinische psychiatrie. Mireille heeft bij haar behandelingen specifieke aandacht voor

verbetering van de kwaliteit van leven, en werkt volgens de nieuwe herstelgerichte methodiek waarbij niet de vermindering van klachten centraal staat maar juist gewerkt wordt aan een verbetering van de kwaliteit van leven. Hierbij zijn focus op krachten en maatschappelijke participatie essentiële pijlers voor herstel. Haar opvatting over haar vak past uitstekend bij de uitgangspunten van Muzorgski.

Jessica de Heer, penningmeester

Jessica de Heer heeft een enorme staat van dienst in de culturele sector, waar zij decennialang als pionier en visionair zowel artistieke als zakelijke rollen vervulde in podiumkunsten en bij omroepen. Daarnaast heeft zij zeer veel ervaring als bestuurslid in de culturele sector.

Directeur/projectleider is Lucine Schipper

Lucine Schipper heeft een lange loopbaan in de culturele sector, als programmeur, zakelijk leider, directeur, producent, bestuurslid en adviseur.

